

STAREA DE TENSIUNE ȘI DEFORMAȚIE ÎN CAZUL UNUI CORP ÎNCĂRCAT CU UN SISTEM COMPENSAT DE SARCINI; SOLUȚIE PRIVIND SCHEMA DE ÎNCĂRCARE A UNEI GRINZI SIMPLU REZEMATE CU DEFORMAȚII FINALE NULE

STUDY CONCERNING THE POSSIBILITY OF SELECTING THE LOAD LAW OF DISTRIBUTION $q(x)$ WHICH IS NOT IDENTICALLY ZERO, IN ORDER TO KEEP ONE GIVEN BEAM STRAIGHT

Ș. I. dr. ing. Ștefan MOCANU

Universitatea Tehnică de Construcții București
b-dul Lacul Tei 124, sector 2 RO-72302, Romania
e-mail: mocanustef@gmail.com

Rezumat: Înscriindu-se în mod firesc în pleiada de aplicații ce circumscriu nivelul didactic usual, problema de față, extrasă din aceeași culegere “de modă-veche” precum multe din aplicațiile ce au făcut obiectul unora dintre articolele prezentate până acum, preia studiul posibilității încărcării cu o lege de distribuție oarecare a unei grinzi simplu rezemate în scopul păstrării formei inițiale a fibrei medii deformată a acesteia și după aplicarea schemei de încărcare.

Cuvinte cheie: încovoiere, diagrame, deformații, element finit, Axis VM.

Abstract: The present paper is focused on the possibility of selecting one load law of distribution, not identically zero, in order to keep one given beam straight; the article has its start point due to an “old-fashioned” selected problems and questions in strength of materials handbook, in our opinion, a true golden source concerning auxiliary and inspirational reference in today's educational process.

Keywords: bending, diagram, deflections, finite element analysis, Axis VM.

1. INTRODUCERE

Continuând seria de articole ce propune readucerea în atenție a cărților și culegerilor așa-zise de modă-veche [3], implicit a modalităților particulare de abordare a diverselor probleme didactice și nu numai, tratarea de față pleacă de la o întrebare simplă cu rezolvare teoretică și verificare a acesteia ceva mai deosebite; se pune, astfel, problema existenței unei legi oarecare de distribuție a unei sarcini distribuite care, acționând asupra unei grinzi simplu rezemate, să nu modifice forma inițială a fibrei medii deformată a acesteia după aplicarea schemei de încărcare.

2. ABORDARE CLASICĂ. SCHEMĂ DE CALCUL

Pentru parcurgerea etapei de calcul s-a utilizat grinda simplu rezemată din figura 1, grinda fiind supusă inițial acțiunii, în exclusivitate, a unei sarcini distribuite cu lege oarecare de distribuție. Pentru exemplul numeric s-au utilizat valorile: $l = 1\text{m}$, $h = 80\text{mm}$, $b = 30\text{mm}$, $E = 2,1 \cdot 10^5 \text{N/mm}^2$, $G = 7,9 \cdot 10^4 \text{N/mm}^2$, $\sigma_a = 200 \text{N/mm}^2$, $\eta = \frac{6}{5}$.

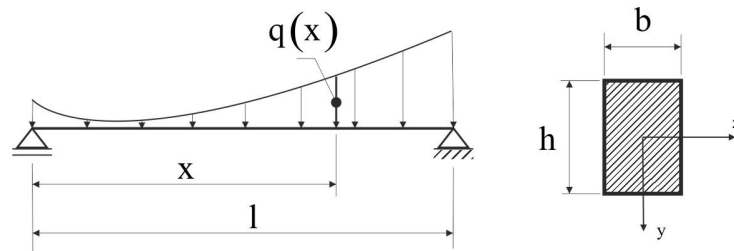

Fig.1 Schema de calcul

Raționamentul poate porni de la ecuația fibrei medii deformată, scrisă în formă aproximativă [1,2,7]:

$$\frac{1}{\rho} = y''(M) = -\frac{M}{EI}; \quad (1.1)$$

cu notația $y(T)$ pentru deplasările datorate forței tăietoare (sarcina distribuită produce forțe transversale ce nu pot fi neglijate), rotirea unei secțiuni se poate exprima în forma:

$$y'(T) = \eta \frac{T}{GA}, \quad (1.2)$$

în care η reprezintă un coeficient de formă ce depinde de tipul secțiunii utilizate [6,7].

Ținându-se seama și de relațiile diferențiale dintre eforturi și încărcări la bare drepte [1,2,7], ecuația (1.1) se poate rescrie:

$$y''(T, M) = \eta \frac{M''}{GA} - \frac{M}{EI}. \quad (1.3)$$

Condiția de anulare a expresiei (1.3)(inexistența deplasărilor după aplicarea sarcinii), duce la o ecuație diferențială de forma:

$$M'' - \alpha^2 M = 0, \quad (1.4)$$

Starea de tensiune și deformație în cazul unui corp încărcat cu un sistem compensat de sarcini; soluție privind schema de încărcare a unei grinzi simplu rezemate cu deformații finale nule

cu notația $\alpha = \sqrt{\frac{GA}{\eta EI}}$, cu soluții [4, 5]:

$$M(x) = C_1 \cdot e^{\alpha x} + C_2 \cdot e^{-\alpha x}, \quad (1.5)$$

sau

$$M(x) = B_1 \sinh \alpha x + B_2 \cosh \alpha x, \quad (1.6)$$

cu B_1, B_2, C_1, C_2 , constante de integrare ce se obțin din condiții la limită.

Ținându-se seama de relațiile diferențiale dintre eforturi și încărcări la bare drepte [1,2,7], polinoamele ce descriu legile de variație ale forței tăietoare, respectiv sarcinii distribuite, sunt:

$$T(x) = \alpha \cdot B_1 \cosh \alpha x + \alpha \cdot B_2 \sinh \alpha x, \quad (1.7)$$

$$-q(x) = \alpha^2 \cdot B_1 \sinh \alpha x + \alpha^2 \cdot B_2 \cosh \alpha x. \quad (1.8)$$

Din condiții la limită, pentru o grindă simplu rezemată:

$$\begin{aligned} x = 0 &\rightarrow M_{st.} = 0; \\ x = 1 &\rightarrow M_{dr.} = 0, \end{aligned} \quad (1.9)$$

se ajunge, în primă instanță, la soluția banală $B_1 = B_2 = 0$, așadar $q = 0$ (grinda păstrează forma nedeformată pentru o intensitate **nulă** a sarcinii distribuite), variantă lipsită de interes.

Luând în considerare, însă, posibilitatea de a modifica schema de încărcare cu elemente convenabil alese, se poate opta ca valoarea momentului de pe reazemul stâng să rămână nulă, reazemul drept fiind supus acțiunii unui moment încovoietor concentrat $M_{dr.} \neq 0$. Astfel, din prima condiție la limită a grupului (1.9), se obține:

$$x = 0 \rightarrow M_{st.} = 0, \Rightarrow B_2 = 0, \quad (1.10)$$

polinomul (1.6) rescriindu-se în forma:

$$M(x) = B_1 \sinh \alpha x, \quad (1.11)$$

cu forța tăietoare și sarcina distribuită corespunzătoare:

$$T(x) = \alpha \cdot B_1 \cosh \alpha x, \quad (1.12)$$

$$-q(x) = \alpha^2 \cdot B_1 \sinh \alpha x. \quad (1.13)$$

Se ajunge la schema simbolică de calcul din figura 2, astfel:

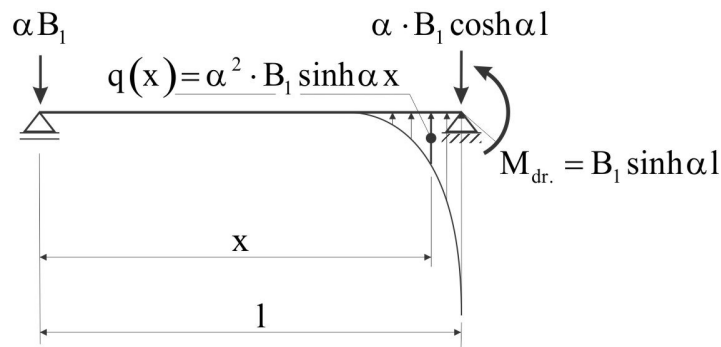

Fig. 2 Schema simbolică de calcul

schemă pe care au fost reprezentate și reacțiunile (forțele de legătură) din reazeme.

3. ABORDARE CU METODA ELEMENTULUI FINIT

Pentru verificarea valabilității soluției propuse, se calculează parametrii schemei de calcul în baza datelor numerice inițiale ale problemei, astfel:

$$\alpha = \sqrt{\frac{7,9 \cdot 10^4 \cdot 30 \cdot 80}{\frac{6}{5} \cdot 2,1 \cdot 10^5 \cdot \frac{30 \cdot 80^3}{12}}}, \quad \alpha = 2,4245 \cdot 10^{-2} \text{ mm}^{-1};$$

$$M_{dr.}^{cap.} = W_{ax} \cdot \sigma_a, \quad M_{dr.}^{cap.} = \frac{30 \cdot 80^2}{6} \cdot 200, \quad M_{dr.}^{cap.} = 6,4 \cdot 10^6 \text{ Nmm};$$

se alege $M_{dr.} = 6 \text{ kNm}$;

$$B_1 = \frac{6 \cdot 10^6}{\sinh(2,4245 \cdot 10^{-2})}, \quad B_1 = 3,55 \cdot 10^{-4} \text{ Nmm};$$

$$q(x) = 2,087 \cdot 10^{-7} \sinh(\alpha x).$$

Schema de calcul este verificată cu versiunea academică a aplicației software AxisVM, ținându-se seama de limitările impuse de caracterul demonstrativ al acesteia (nu mai mult de 40 elemente ale structurii analizate, etc.), în plus, legea de variație a sarcinii distribuite $q(x)$ necesitând un mod de discretizare particular în ceea ce privește schema de încărcare a modelului ales (aplicația software **nu** permite alegerea unor legi de variație sofisticate ca polinom); eșantionarea legii de variație a sarcinii distribuite s-a realizat pentru un pas de 0,01m, în zona de maxim interes situată către reazemul drept al grinzii, obținându-se setul de valori determinat cu ajutorul unui algoritm de calcul tabelar (figura 3):

Starea de tensiune și deformație în cazul unui corp încărcat cu un sistem compensat de sarcini;
 soluție privind schema de încărcare a unei grinzi simplu rezemate cu deformații finale nule

x	$\alpha \cdot x$	Sinh($\alpha \cdot x$)	q
0.82	19.8809	2.15E+08	44.9412485
0.83	20.12335	2.74E+08	57.2716677
0.84	20.3658	3.5E+08	72.9851537
0.85	20.60825	4.46E+08	93.00991
0.86	20.8507	5.68E+08	118.528809
0.87	21.09315	7.24E+08	151.049266
0.88	21.3356	9.22E+08	192.49228
0.89	21.57805	1.18E+09	245.305911
0.9	21.8205	1.5E+09	312.609887
0.91	22.06295	1.91E+09	398.37989
0.92	22.3054	2.43E+09	507.682396
0.93	22.54785	3.1E+09	646.97396
0.94	22.7903	3.95E+09	824.482607
0.95	23.03275	5.03E+09	1050.69386
0.96	23.2752	6.42E+09	1338.97014
0.97	23.51765	8.18E+09	1706.34007
0.98	23.7601	1.04E+10	2174.50438
0.99	24.00255	1.33E+10	2771.11778
1	24.245	1.69E+10	3531.42251

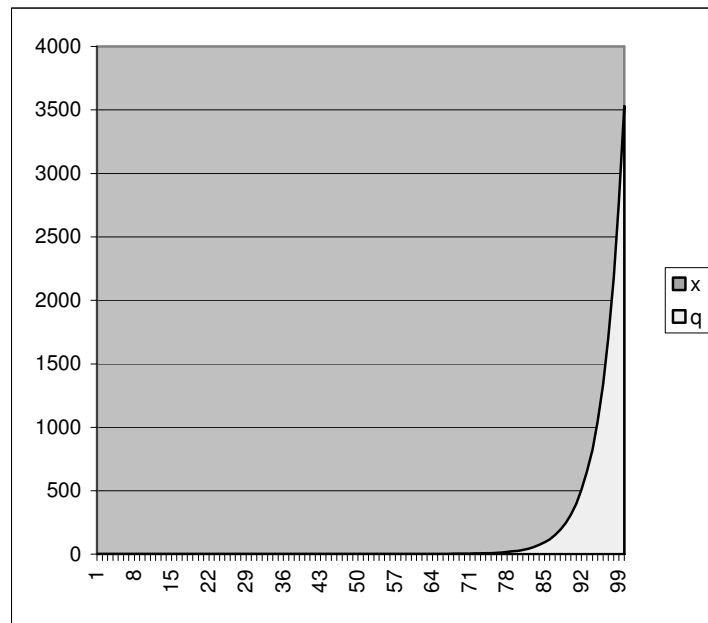

Fig.3 Legea de variație a sarcinii q(x)

Mărimile de ieșire corespunzătoare exemplului ales indică o soluție corect aleasă, în figurile 4 și 5 fiind reprezentate diagramele de efort, respectiv deformația grinzii simplu rezemate în discuție, astfel:

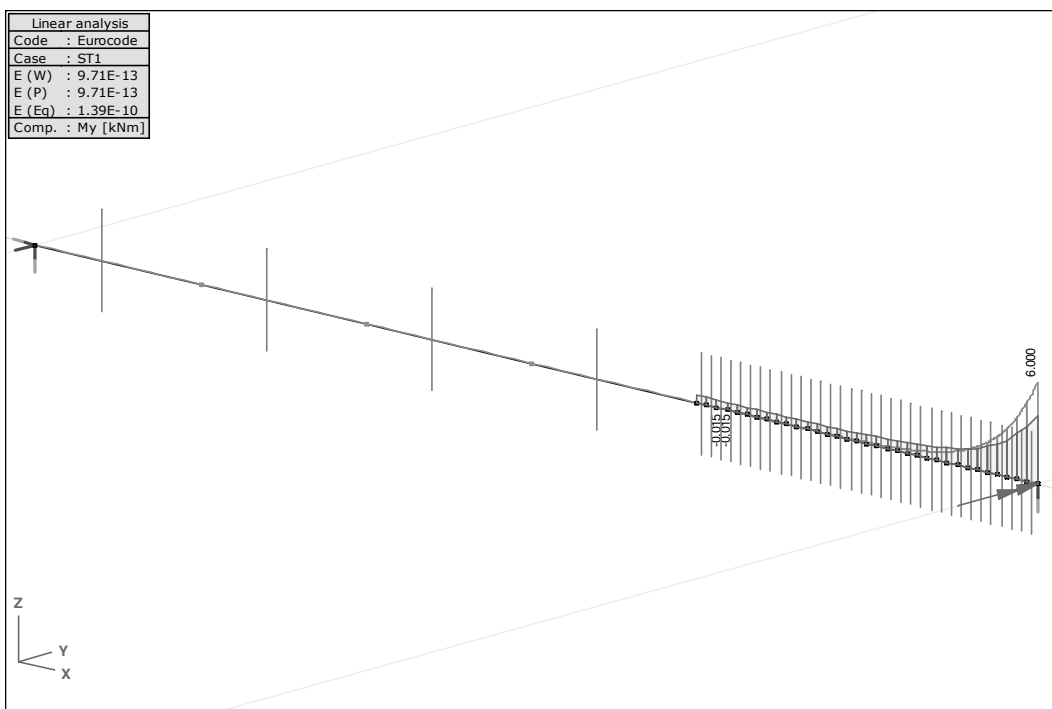
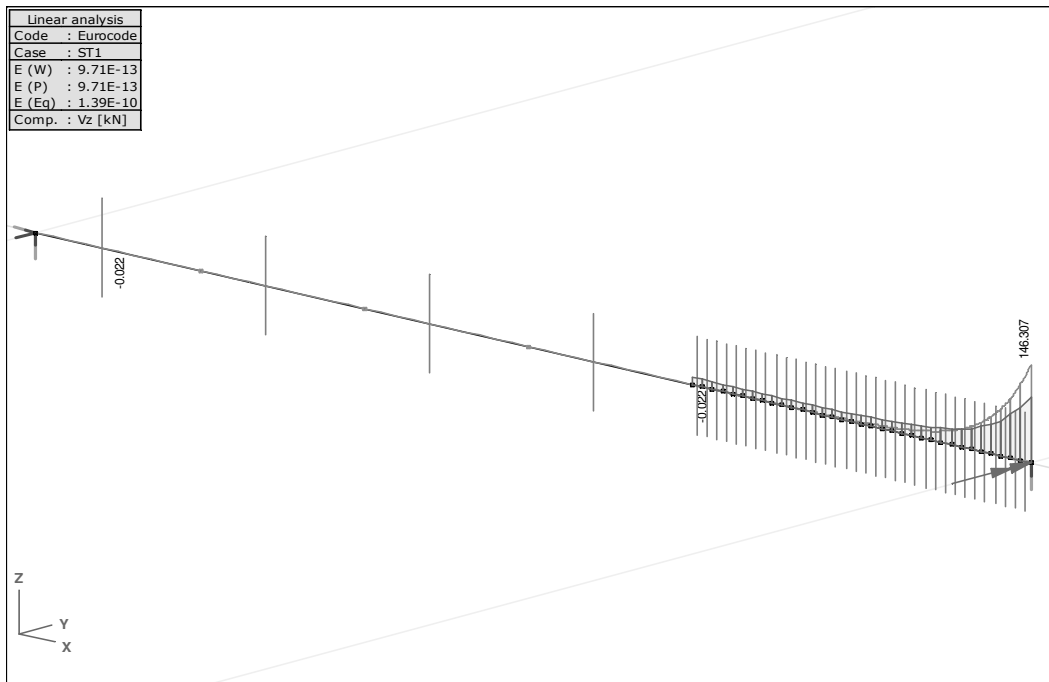

Fig. 4 Diagrame de efort secțional

Starea de tensiune și deformație în cazul unui corp încărcat cu un sistem compensat de sarcini;
soluție privind schema de încărcare a unei grinzi simplu rezemate cu deformații finale nule

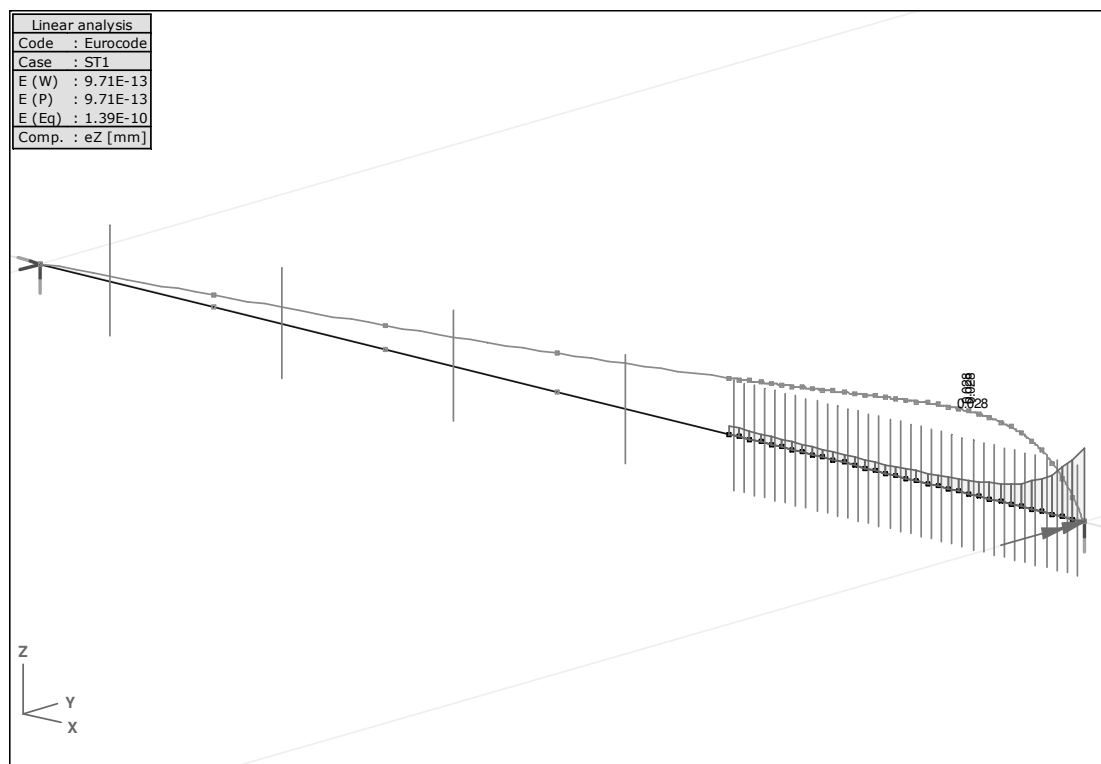

Fig. 5 Proiecția deplasării pe verticală a secțiunilor grinzii

3. CONCLUZII

Se poate remarca gradul de convergență al rezultatelor, atât din punctul de vedere a valorilor eforturilor secționale cât și a valorii maxime (practic neglijabilă) a proiecției deplasării pe verticală, $v_{\max} = 0,028 \text{ mm}$, valoare ce confirmă ipoteza de calcul inițial impusă.

Eroarea de calcul obținută ar putea tinde către zero în cazul utilizării variantei complete a aplicației software utilizate, situație în care pasul de eșantionare a sarcinii distribuite cu variație complexă nu ar depinde de valoarea maximă limitată a numărului de elemente de discretizare posibile (maxim 40 de elemente pentru versiunea utilizată).

În ciuda aparentei simplități, problema tratată în acest mod confirmă tratarea tradițională a problemei, constituind, deasemeni, un bun mijloc de validare a diverselor soluții numerice de calcul propuse, odată cu punerea în evidență și a eventualelor puncte slabe ale acestora.

Bibliografie

- [1] **Deutsch I** - „*Rezistența materialelor*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979.
- [2] **Ungureanu I., Ispas B., Constantinescu E.** - „*Rezistența materialelor*”, vol.II, Institutul de Construcții București, 1981.
- [3] **Feodosiev V.I.** - „*Selected problems and questions in Strength of Materials*”, MIR Publishers Moscow, 1977.
- [4] **Luzin N.N.** - „*Calcul diferențial*”, Editura Tehnică, București, 1954.
- [5] **Vigodski M.** - „*Mathematical Handbook*”, MIR Publishers Moscow, 1975.
- [6] **Popov E.P.** , „*Mechanics of Materials*”, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, 1976.
- [7] **Andreescu I., Mocanu Șt.** - „*Compendiu de Rezistența Materialelor*”, Matrix Rom, București, 2005.